

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3213/2022
12.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Иване Рађеновић, председника већа, Владиславе Милићевић и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Михаиловић, адвокат из ..., против туженог Холдинг корпорација „Крушик“ а.д. Ваљево, чији је пуномоћник Никола Урошевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, утврђења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 132/22 од 08.04.2022. године, у седници одржаној 12.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 132/22 од 08.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 209/21 од 24.11.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и поништено као незаконито решење туженог број .../... – ... од 23.02.2021. године. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужиља засновала радни однос на неодређено време код туженог почев од 01.03.2021. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљу врати на рад и на послове „...“. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 69.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 132/22 од 08.04.2022. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба ЗПП, при чему другостепена пресуда садржи оцену битних жалбених навода који су од одлучног значаја. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП на коју се указује у ревизији, с обзиром да се правило о оцени доказа примењује само у ситуацији када се другостепена одлука доноси после расправе одржане пред тим судом. Није релевантно ревизијско указивање на постојање битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, јер ова битна повреда одредаба парничног поступка, у смислу члана 407. став 1. Закона о парничном поступку, није дозвољен ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код туженог на одређено време на основу уговора о раду од 12.12.2017. године на радном месту „...“. Анексима уговора о раду продужаван јој је радни однос и то у периоду од 13.12.2017. године до 22.06.2018. године продужењем временског периода за који је заснован, а након тога до престанка радног односа (како је наведено у закљученим анексима уговора) због потребе реализације пројекта по одговарајућим уговорима наведеним у тим анексима. На основу решења туженог од 23.02.2021. године, тужили је престао радни однос са даном 28.02.2021. године, због истека времена на који је закључен уговор о раду од 12.12.2017. године. Иако је уговор о раду на одређено време закљученим анексима мењан у погледу трајања и због потребе реализације различитих пројеката туженог, тужила је у периоду од 13.12.2017. године када је ступила на рад код туженог, до престанка радног односа 28.02.2021. године код туженог радила непрекидно, на истом радном месту и обављала исте послове који су систематизовани код туженог, јер је потреба за истим била стална, а не због повећаног обима посла или реализације пројеката.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је решење о отказу уговора о раду од 23.02.2021. године незаконито, због чега је исто поништено и утврђено да је тужила код туженог засновала радни однос на неодређено време на основу члана 37. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, ... 75/14), прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1), послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2), ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став б).

Сагласно наведеном, за примену цитираних законских одредаба потребно је имати у виду да се више закључених уговора о раду на одређено време (сукцесивни уговори) имају сматрати једним уговором. Ако запослени ради на пословима (чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба у смислу цитиране одредбе члана 37. став 1. Закона о раду), укупно трајање рада по више уговора не може бити дуже од 24 месеца. За преображај радног односа је довољно да запослени ради још пет радних дана по истеку 2 године (24 месеца) као у конкретном случају.

У конкретном случају тужилца је са туженим закључила уговор о раду на одређено време и више анекса уговора о раду, за период дужи од три године непрекидног рада, (од 13.12.2017. године до 28.02.2021. године) у коме је обављала исте систематизоване послове Закључивањем уговора на одређено време са више анекса уговора тужени је поступао противно одредбама закона којима је регулисан рад на одређено време, чиме је злоупотребио права послодавца. С обзиром на то да је тужилца непрекидно радила дуже од три године на истим пословима, а да је тужени као послодавац злоупотребио права из Закона о раду, произлази закључак да су по истеку 24 месеца од дана ступања на рад (13.12.2019. године), настали услови из члана 37. став 6. Закона о раду за прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, јер је тужилца, наставила да ради код туженог на основу сагласности послодавца (имала је закључене анексе уговора о раду). Имајући у виду наведено, правилан је закључак нижестепених судова да је дошло до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, у границама постављеног тужбеног захтева (с обзиром да је до преображаја дошло још 14.12.2019. године), у смислу одредбе члана 37. став 1. и 6. Закона о раду. Зато су неосновани ревизијски наводи туженог којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Ревизијски наводи да је тужилца засновала радни однос на одређено време услед повећаног обима посла и реализације пројеката туженог по уговорима, су без утицаја. По оцени Врховног касационог суда наведена околност нема значаја, зато што је до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време дошло истеком 24 месеца рада тужилце, на истим систематизованим пословима на којима је постојала стална потреба за радом тужилце, а за супротно, како то правилно закључују судови, тужени није пружио доказе.

С обзиром да је тужилца радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време, то је правилно као незаконито поништено оспорено решење о престанку радног односа због истека рока на који је заснован, јер се преображени радни однос, сада као радни однос на неодређено време, не може законито отказати због протекла времена. Неосновани су ревизијски наводи туженог да је погрешно примењено материјално право у погледу захтева тужиоца за враћање на рад, из ког разлога су нижестепени судови правилно применили одредбу члана 191. Закона о раду, којим је предвиђена могућност враћања запосленог на рад у случају незаконитог отказа уговора о раду.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу чланова 153. став 1. и 154. ЗПП.

Како се осталим наводима ревизије оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП, то је применом члана 414. ЗПП, Врховни суд одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Ивана Рађеновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић